

EVROPSKI SVET

Bruselj, 11. marec 2011 (11.03)
(OR. en)

EUCO 7/11

CO EUR 5
CONCL 2

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: delegacije

Zadeva: **IZREDNO ZASEDANJE EVROPSKEGA SVETA**
 11. marec 2011

IZJAVA

V prilogi vam pošiljamo izjavo, sprejeto na izrednem zasedanju Evropskega sveta (11. marca 2011).

IZJAVA EVROPSKEGA SVETA

1. Evropski svet se je danes sestal na izrednem zasedanju, da bi razpravljajal o dogodkih v Libiji in na območju južnega sosedstva ter določil politične usmeritve in prednostne naloge za prihodnjo politiko in ukrepe EU.
2. Demokratske vstaje prinašajo v južno sosedstvo močne spremembe, ki pomenijo novo upanje in priložnost za prihodnost, ki bo temeljila na demokraciji, pluralizmu, pravni državi, človekovih pravicah in socialni pravičnosti. Napredek in demokracija sta tesno povezana. Evropski svet izreka priznanje pogumu prebivalcev tega območja in znova izraža prepričanje, da morajo o lastni prihodnosti odločati oni sami na miren in demokratičen način.
3. Vse države s tega območja se morajo lotiti političnih in gospodarskih reform oziroma jih pospešiti. Evropska unija bo podprla vsa prizadevanja za demokratično preobrazbo, politično ureditev, ki bo omogočala mirne spremembe, rast in blaginjo, ter za enakopravnejšo porazdelitev koristi od gospodarskih dosežkov. S tem v zvezi Evropski svet pozdravlja napoved maroškega kralja, da bo vzpostavil posvetovalni odbor za pripravo sprememb ustave, o katerih bo odločalo maroško ljudstvo. EU bo svojo podporo uravnavala glede na napredovanje preobrazbe med partnericami. Eden od ključnih ciljev je vzpostavitev trdnih demokratičnih institucij, zato je nadvse pomembno, da se okrepijo parlamentarne vezi med Evropo in omenjeno regijo.

4. Evropski svet glede Tunizije pozitivno ocenjuje obvestilo, da bodo 24. julija 2011 potekale volitve v ustavodajno skupščino. V zvezi s tem je EU v tesnem sodelovanju s tunizijskimi oblastmi tem pripravljena zagotoviti potrebno podporo, med drugim tudi z višjim statusom za Tunizijo. Tunizijskim oblastem je pripravljena pomagati, takoj ko bodo to želele, pri premagovanju gospodarskih in socialnih izzivov, ki čakajo to državo. Evropska unija je pripravljena na dolgoročno sodelovanje, da bi tako pomagala pri spodbujanju gospodarskega in socialnega razvoja. Solidarnost, ki so jo Tunizijci pokazali do tistih, ki bežijo iz Libije, si zasluži vso pohvalo in podporo.
5. Evropski svet podpira demokratični prehod v Egiptu. in pozitivno ocenjuje zgodnjo predložitev prvih predlogov za spremembo ustave ter oblasti v Egiptu poziva, naj vztrajajo pri zavezanosti političnim reformam in ustvarijo pogoje za temeljite demokratične spremembe, tudi z odpravo izrednih razmer. Evropska unija je pripravljena v celoti podpreti prioritete prebivalcev Egipta; tako je že začela dialog z nedavno imenovano egiptovsko vlado.
6. Razmere v Libiji so še naprej zaskrbljujoče. Izražamo globoko solidarnost s prebivalci Libije in žrtvami. Odločno obsojamo nasilje libijskega režima nad lastnimi državljani ter hude in sistematične kršitve človekovih pravic. Pozdravljamo resolucijo Varnostnega sveta ZN št. 1970 in njegovo odločitev, da zadevo o razmerah v Libiji preda Mednarodnemu kazenskemu sodišču. Uporaba sile proti civilistom, zlasti vojaške, je nesprejemljiva in jo je treba takoj ustaviti. Ljudem je treba z vsemi možnimi sredstvi zagotoviti varnost. Evropski svet izraža veliko zaskrbljenost zaradi napadov na civiliste, tudi zaradi zračnih napadov. Da bi zaščitili civilno prebivalstvo, bodo države članice preučile vse potrebne možnosti, če za to obstajajo vidna potreba, jasna pravna podlaga in podpora v regiji. Odgovorni bodo za svoja dejanja odgovarjali in nosili vse posledice zanje. Z Združenimi narodi, Arabsko ligo, Afriško unijo in mednarodnimi partnericami se bomo skupaj odzvali na krizo. Pozivamo, da se na vrhu hitro sestanejo Arabska liga, Afriška unija in Evropska unija.

7. Polkovnik Gadafi se mora takoj odreči oblasti. Njegov režim je izgubil vso legitimnost in ni več sogovornik EU. Evropska unija je sprejela omejevalne ukrepe proti vodstvu države in subjektom, ki nadzorujejo znatna sredstva pod nadzorom režima, pripravljena pa je sprejeti tudi dodatne sankcije.
8. Cilj bi moral biti ta, da se Libija naglo poda na pot urejenega prehoda v demokracijo, in sicer v okviru vsesplošnega dialoga. Evropska unija pozdravlja in spodbuja začasni prehodni nacionalni svet s sedežem v Bengaziju, ki ga šteje za političnega sogovornika. Evropska unija je pripravljena Libiji pomagati pri vzpostavljanju pravne države in vladavine prava. Pripravljena se je odzvati na želje libijskega ljudstva in pomagati pri ponovnem zagonu libijskega gospodarstva.
9. Izredne humanitarne razmere v Libiji in na njenih mejah so dosegle zaskrbljujoče razsežnosti, še bolj pa so jih zaostriili množični migracijski premiki, ki so jih sprožili ti dogodki. Skrb za varen umik državljanov EU in državljanov drugih držav, ki skušajo pobegniti pred spopadi, je še naprej prednostna naloga. Evropska unija in države članice že zagotavljajo humanitarno pomoč in so odločene še naprej pomagati ljudem v Libiji in tistim, ki prihajajo z njenega ozemlja, in sicer v tesnem sodelovanju z Visokim komisarjem Združenih narodov za begunce, Uradom za usklajevanje humanitarnih aktivnosti, Mednarodno organizacijo za migracije, Mednarodnim odborom Rdečega križa, Mednarodno federacijo društev Rdečega križa in Rdečega polmeseca in nevladnimi organizacijami. Evropska unija poziva vse vpletene strani, naj omogočijo dostop človekoljubnim organizacijam in delavcem do vseh območij, kjer je potrebna pomoč, in jim je pripravljena pri njihovem delu pomagati. Evropska unija bo v ta namen delovala še bolj usklajeno, da bi bila sredstva in zmogljivosti uporabljene smiselno in učinkovito, v skladu s humanitarnimi načeli.

10. Države članice, ki jih migracijski premiki najbolj neposredno zadevajo, potrebujejo našo konkretno solidarnost. EU in države članice so pripravljene, da glede na razvoj dogodkov zagotovijo potrebno podporo. EU bo tudi v prihodnje pozorno spremljala vpliv dogodkov na migracijske tokove v regiji in izven nje, zlasti v okviru misije Hermes 2011 agencije Frontex. Države članice so pozvane, naj agenciji Frontex glede na potrebe še naprej zagotavljajo človeške in tehnične vire. Komisija naj zagotovi, da bodo na voljo dodatni viri. Evropski svet poziva, naj se čim prej sprejme dogovor o uredbi, s katero bi okrepili zmogljivosti agencije.
11. Evropska unija se bo z zadevnimi državami v regiji posvetovala o finančni in tehnični podpori za izboljšanje nadzora in upravljanja meja ter ukrepov za poenostavitev postopka vračanja migrantov v države izvora. Evropski svet poziva Svet PNZ, naj se nemudoma sestane. Poleg tega naj Svet v sodelovanju s Komisijo pred junijskim zasedanjem Evropskega sveta predloži načrt za razvoj zmogljivosti za upravljanje migracij in begunskih tokov.
12. Treba bi bilo spodbujati celosten pristop k migracijam, ki bi bil skladen z globalnim pristopom EU. V tej zvezi se mora Evropska unija odzvati tudi na izziv mobilnosti in spodbujati medosebne stike, in sicer z instrumenti, kot so partnerstva za mobilnost, v katerih vsi partnerji dosežejo zadosten napredek pri svojih reformnih procesih ter kažejo pripravljenost za sodelovanje v boju proti trgovini z ljudmi in nezakonitemu priseljevanju. Komisija naj pripravi predloge za spodbuditev izmenjav med evropsko mladino in mladino iz južnega Sredozemlja.

13. Z bolj splošnega vidika bodo obstoječi partnerski programi in programi pomoči kmalu pregledani v tesnem sodelovanju z našimi partnerji v regiji, da bi tako bolje opredelili trenutne potrebe. V tej zvezi bi morali Komisija in visoka predstavница dati prednost pristopom, ki so prilagojeni posameznim državam in temeljijo na rezultatih.
14. Srednjeročno gledano, Evropski svet poziva k vzpostavitvi novega partnerstva z regijo v skladu s svojo izjavo z dne 4. februarja 2011. V tej zvezi pozdravlja skupno sporočilo Komisije in visoke predstavnice, v katerem se predlaga vzpostavitev Partnerstva za demokracijo in skupno blaginjo z južnim Sredozemljem, ki bi slonel na diferenciranem in na pobudah temelječem pristopu ter v sebi združeval vse instrumente EU. Tovrstno partnerstvo bi moralo temeljiti tudi na tesnejšem gospodarskem povezovanju, širšemu dostopu do trga in političnem sodelovanju. Obenem poziva Svet, naj nemudoma preuči predloge v sporočilu, zlasti pa pogoje, pod katerimi bi bilo mogoče okrepiti podporo EU svojim partnericam. Z zanimanjem pričakuje njuno naslednje sporočilo o evropski sosedski politiki.
15. Ključno bo tudi to, da se državam zagotovijo sredstva za obnovo in posodobitev njihovih gospodarstev. Gospodarski razvoj in zaposlitvene možnosti, zlasti za mlade, so poglobitnega pomena za utrditev demokracije. Svet bi se moral nujno dogovoriti o predlogih v obravnavi glede panevro-mediteranskih pravil o poreklu, Komisija pa naj predloži predloge glede nadaljnjih načinov pospeševanja trgovine in neposrednih tujih naložb v regiji v kratko-, srednje- in dolgoročnem obdobju. Prav tako je nujno treba oživiti turistični sektor v regiji. Svet bi moral čim prej razmisliti o predlogih Komisije glede sredstev, vrnjenih Evropski investicijski banki, in preveriti nadaljnje možnosti za izboljšanje skupne zmogljivosti EIB za finančno podporo. Pomembno je tudi usklajevanje z drugimi mednarodnimi finančnimi institucijami.

16. Evropska unija je na podlagi pridobljenih novih spoznanj ob zadnjih dogodkih poleg tega pripravljena preučiti naloge Unije za Sredozemlje s ciljem spodbujanja demokracije in utrjevanja stabilnosti v regiji. Treba je dati nov zagon konkretnim ukrepom in projektom, s katerimi bi utrdili demokratične institucije, svobodo izražanja, vključno z neoviranim dostopom do medmrežja, okrepili civilno družbo, podprli gospodarstvo, zmanjšali revščino in se odzvali na socialno nepravičnost.
17. Evropska unija se zaveda širšega političnega in gospodarskega vpliva teh dogodkov na širšo regijo in poziva k obuditvi bližnjevzhodnega mirovnega procesa.
